

30. KINH TƯỚNG (*Lakkhaṇa Sutta*)¹

Tụng phẩm I

198. Như vậy tôi nghe.

Một thời, Thế Tôn trú tại Sāvattthi, rừng Thái tử Jeta, vườn ông Anāthapiṇḍika (Cấp Cô Độc). Lúc bấy giờ, Thế Tôn gọi các Tỷ-kheo:

– Này các Tỷ-kheo!

– Bạch Thế Tôn.

Các vị Tỷ-kheo đáp lời Thế Tôn. Thế Tôn giảng như sau:

199. – Này các Tỷ-kheo, những ai có đầy đủ ba mươi hai tướng đại trượng phu này, những vị ấy sẽ chọn một trong hai con đường này thôi, không có con đường nào khác. Nếu sống tại gia, sẽ làm vị Chuyển Luân Thánh Vương, là vị Pháp vương, dùng Chánh pháp trị nước, bình định bốn phương, đem lại an toàn cho quốc độ, đầy đủ bảy món báu. Bảy món báu trở thành vật sở hữu của vị này, tức là xe báu, voi báu, ngựa báu, ngọc báu, nữ báu, cư sĩ báu và thứ bảy là tướng quân báu. Vị này có đến hơn một ngàn hoàng tử, những bậc anh hùng, thân thể đồng kiện, nhiếp phục địch quân. Vị này chinh phục quả đất này cho đến hải biên và trị nước với Chánh pháp, không dùng trượng, không dùng đao. Nếu vị này xuất gia, từ bỏ gia đình, sống không gia đình, vị này sẽ thành bậc A-la-hán Chánh Đẳng Giác, vén lui màn vô minh che đời.

200. Này các Tỷ-kheo, ba mươi hai tướng đại trượng phu này là gì mà những ai đầy đủ những tướng đại trượng phu này sẽ chọn đi một trong hai con đường, không còn con đường nào khác? Nếu sống tại gia, sẽ làm vị Chuyển Luân Thánh Vương... Nếu vị ấy xuất gia, từ bỏ gia đình, sống không gia đình, vị ấy sẽ thành bậc A-la-hán Chánh Đẳng Giác, vén lui màn vô minh che đời?

Này các Tỷ-kheo, vị này có lòng bàn chân bằng phẳng. Tướng này được xem là tướng tốt của bậc Đại nhân.

Này các Tỷ-kheo, dưới hai bàn chân của vị này có hiện ra hình bánh xe với ngàn cãm xe, với trục xe, vành xe, với các bộ phận hoàn toàn đầy đủ. Tướng này được xem là tướng tốt của bậc Đại nhân.

Này các Tỷ-kheo, vị này có gót chân thon dài...

¹ Xem *Miln.* 161, 219, 404; *Kvu.* 283, 467. Kinh tương đương trong bộ *Trung A-hàm kinh* là *Tam thập nhị tướng kinh* 三十二相經 (T.01. 0026.59. 0493a24).

Vị này có ngón tay, ngón chân dài...
Vị này có tay chân mềm mại...
Vị này tay chân có màng da lưới...
Vị này có mắt cá tròn như con sò...
Vị này có ống chân như con dê rừng...
Vị này đứng thẳng, không khòm lưng xuống, có thể sờ đầu gối với hai bàn tay...
Vị này có tướng mã âm tàng...
Vị này có màu da đồng, màu sắc như vàng...
Vị này có da trơn mượt, khiến bụi không thể bám dính vào...
Vị này có lông da mọc từng lỗ chân lông một, mỗi lỗ chân lông có một lông...
Vị này có lông mọc xoáy tròn thẳng lên, mỗi sợi lông đều vậy, màu xanh đậm như thuốc bôi mắt, xoáy lên từng xoáy tròn nhỏ và xoáy về hướng mặt...
Vị này có thân hình cao thẳng...
Vị này có bảy chỗ tròn đầy...
Vị này có nửa thân trước như thân con sư tử...
Vị này không có lõm khuyết xuống giữa hai vai...
Vị này có thân thể cân đối như cây bàng. Bề cao của thân ngang bằng bề dài của hai tay sải rộng, bề dài của hai tay sải rộng ngang bằng bề cao của thân...
Vị này có bán thân trên vuông tròn...
Vị này có vị giác rất nhạy bén...
Vị này có quai hàm như con sư tử...
Vị này có bốn mươi cái răng...
Vị này có răng đều đặn...
Vị này có răng không khuyết hở...
Vị này có răng cửa trơn láng...
Vị này có tướng lưỡi rộng dài...
Vị này có giọng nói Phạm âm tuyệt diệu như tiếng chim Ca-lăng-tần-già...
Vị này có hai mắt màu xanh đậm...
Vị này có lông mi con bò cái...
Vị này giữa hai lông mày, có sợi lông trắng mọc lên, mịn màng như bông nhẹ...

Này các Tỷ-kheo, vị này có nhục kế trên đầu. Tướng này được xem là tướng tốt của bậc Đại nhân.

Này các Tỷ-kheo, những ai có đầy đủ ba mươi hai tướng đại trượng phu này, những vị ấy sẽ chọn một trong hai con đường này thôi, không có con đường nào

khác. Nếu sống tại gia, sẽ làm vị Chuyển Luân Thánh Vương, dùng Chánh pháp trị nước, là vị Pháp vương, bình định bốn phương, đem lại an toàn cho quốc độ, đầy đủ bảy món báu. Bảy món báu trở thành vật sở hữu của vị này, tức là xe báu, voi báu, ngựa báu, ngọc báu, nữ báu, cư sĩ báu và thứ bảy là tướng quân báu. Vị này có đến một ngàn thái tử, những bậc anh hùng, chiến thắng, thân thể đồng kiện, nhiếp phục địch quân. Vị này chinh phục quả đất này cho đến hải biên và trị nước với Chánh pháp, không dùng trượng, không dùng đao. Nếu vị này xuất gia, từ bỏ gia đình, sống không gia đình, vị này sẽ thành bậc A-la-hán Chánh Đẳng Giác, vén lui màn vô minh che đời. Nay các Tỷ-kheo, những vị ẩn sĩ ngoại đạo có ba mươi hai tướng đại trượng phu này nhưng không biết là do tạo nghiệp nào mà được những tướng này.

201. Nay các Tỷ-kheo, trong bất kỳ đời trước nào, hiện hữu nào, trú xứ nào, Như Lai đời trước làm người, kiên trì và không dao động đối với các thiện pháp, thiện hành về thân, thiện hành về miệng, thiện hành về ý, phân định bố thí, thủ hộ giới luật, tuân giữ các lễ Bố-tát, hiếu kính với mẹ, hiếu kính với cha, cúng dường Sa-môn, cúng dường Bà-la-môn, tôn kính các bậc đàn anh trong gia đình và tất cả những vị tối thắng khác. Với tác động, chất chứa, tích tụ và tăng thịnh của nghiệp ấy, sau khi thân hoại mạng chung, được sanh thiện thú, cõi trời, cõi đời này. Ở đây, vị ấy có mười điểm thù thắng hơn chư thiên khác: Thiên giới thọ mạng, thiên sắc, thiên lạc, thiên giới danh xưng, thiên giới uy lực, thiên giới sắc tướng, thiên giới âm thanh, thiên hương, thiên vị, thiên xúc. Vị ấy từ trần từ chỗ kia, sanh đến chỗ này, được tướng đại trượng phu này là lòng bàn chân bằng phẳng, đặt chân trên đất một cách bằng phẳng, bàn chân chạm đất với toàn thể bàn chân một lần.

202. Vị ấy đầy đủ tướng này, nếu sống tại gia, sẽ làm vị Chuyển Luân Thánh Vương, là vị Pháp vương, dùng Chánh pháp trị nước, bình định bốn phương, đem lại an toàn cho quốc độ, đầy đủ bảy món báu. Bảy món báu trở thành vật sở hữu của vị ấy, tức là xe báu, voi báu, ngựa báu, ngọc báu, nữ báu, cư sĩ báu và thứ bảy là tướng quân báu. Vị ấy có đến một ngàn hoàng tử, những bậc anh hùng, chiến thắng, thân thể đồng kiện, nhiếp phục địch quân. Vị ấy chinh phục và trị nước với Chánh pháp, không dùng trượng, không dùng đao, trị vì quả đất này cho đến hải biên, một cõi đất không hoang vu, không có tướng nguy hiểm, không có gai góc, phồn vinh, phong phú, an ổn, may mắn, không có nguy hiểm. Làm vua được những gì? Làm vua không bị người thù hay kẻ địch làm trở ngại. Làm vua được lợi như vậy. Nếu vị ấy xuất gia, từ bỏ gia đình, sống không gia đình, thành bậc A-la-hán Chánh Đẳng Giác, vén lui màn vô minh che đời. Làm Phật được lợi những gì? Vị ấy không bị người thù hay kẻ địch ở trong cũng như ở ngoài; không bị tham, sân, si; không bị Sa-môn, Bà-la-môn, Thiên, Ma, Phạm thiên hay bất cứ một ai ở ngoài đời làm trở ngại. Làm Phật được như vậy!

Thế Tôn thuyết nghĩa như vậy.

203. Ở đây, lời nói này được nói lên:

Sống chơn thật đúng pháp,
Điều phục và tự chế,
Sống với hạnh thanh tịnh,
Giữ giới, hành Bồ-tát.
Bồ thí, không bạo động,
Không làm hại một ai,
Tâm kiên cố hành trì,
Sống thật sự toàn diện.
Với hạnh nghiệp như vậy,
Ngài được sanh cõi trời,
Sống trong niềm hoan hỷ,
An lạc vô cùng tận.
Từ chỗ kia mạng chung,
Tái sanh lại chỗ này,
Với bàn chân bằng phẳng,
Chạm đất thật đều đặn.
Các bậc chiêm tướng gia,
Hội họp và tuyên bố,
Không ai làm trở ngại,
Vị bàn chân bằng phẳng,
Dầu tại gia, xuất gia.
Nghĩa tướng thật rõ ràng,
Nếu sống tại gia đình,
Không bị trở ngại gì,
Chiến thắng mọi quân thù,
Đại phá cả địch quân,
Không ai ngăn chặn được,
Vị nghiệp báo như vậy.
Nếu xuất gia ly dục,
Sống thiếu dục sáng suốt,
Là bậc Thánh Siêu Phàm,
Không còn phải thai sanh,
Bậc Vô Thượng Chánh Giác,
Pháp nhĩ là như vậy.

204. Nay các Tỷ-kheo, trong bất kỳ đời trước nào, hiện hữu nào, trú xứ nào, Như Lai đời trước làm người, sống vì hạnh phúc cho chúng sanh, trừ diệt mọi sợ hãi, kinh hoàng, sắp đặt sự che chở, hộ trì, bảo vệ đúng pháp, bồ thí cho các người tùy tùng. Với tác động, chất chứa, tích tụ và tăng thịnh của nghiệp ấy, sau khi thân hoại mạng chung được sanh thiện thú, thiên giới, cõi đời này... Vị ấy từ trần từ chỗ kia sanh đến chỗ này được tướng đại trượng phu này: Dưới bàn

chân có hình bánh xe hiện ra với một ngàn cãm xe, với vành xe, trục xe, các bộ phận hoàn toàn đầy đủ.

Vị ấy đầy đủ tướng này, nếu sống tại gia, sẽ thành vị Chuyển Luân Thánh Vương... Làm vua được những gì? Có nhiều kẻ hầu cận, số hầu cận rất đông, có cư sĩ, Bà-la-môn, thị dân, thôn dân, tài chánh quan, vệ sĩ, thủ môn quan, các đại thần, các chư hầu, các hào phú, các vương tử. Làm vua được lợi như vậy. Nếu vị ấy xuất gia, từ bỏ gia đình, sống không gia đình, thành bậc A-la-hán Chánh Đẳng Giác, vén lui màn vô minh che đời. Làm Phật được những gì? Vị ấy có đại chúng hầu cận, số đại chúng rất đông, gồm có Tỷ-kheo, Tỷ-kheo-ni, nam cư sĩ, nữ cư sĩ, chư thiên, loài người, a-tu-la, các loài thần rắn, càn-thát-bà. Làm Phật được như vậy!

Thế Tôn thuyết giảng như vậy.

205. Ở đây, lời nói này được nói lên:

Trong những năm đã qua,
 Trong những đời quá khứ,
 Khi Ngài được làm người,
 Khiến nhiều người hạnh phúc.
 Ngài trừ diệt kinh hoàng,
 Hộ trì và bảo vệ,
 Nhờ nghiệp ấy sanh thiên,
 Hưởng an lạc hạnh phúc.
 Từ chỗ kia mạng chung,
 Tái sanh lại chỗ này,
 Dưới hai bàn chân Ngài,
 Có bánh xe hiện ra,
 Với vành xe đầy đủ,
 Đủ một ngàn cãm xe.
 Các bậc chiêm tướng gia,
 Hội họp và tuyên bố,
 Khi thấy tướng trăm đức:
 Được quần chúng bao vây,
 Định quân được nhiếp phục,
 Như bánh xe quay tròn,
 Với vành xe đầy đủ.
 Nếu Ngài không xuất gia,
 Sống đời sống như vậy,
 Ngài chuyển vận bánh xe,
 Trị vì khắp cõi đất.
 Ở đây Sát-đế-ly,
 Đều chịu thần phục Ngài,
 Ngài bậc Đại Danh Xưng

Được hầu hạ xung quanh.
Nếu xuất gia ly dục,
Sống thoát dục, sáng suốt,
Thiên, người, a-tu-la,
Đề-thích và dạ-xoa,
Càn-thát-bà, long xà,
Phi điều, loài bốn chân,
Tất cả đoanh vây Ngài,
Là bậc Đại Danh Xưng,
Bậc Vô Thượng Chánh Giác,
Được thiên, nhơn cung kính.

206. Nay các Tỷ-kheo, trong bất kỳ đời trước nào, hiện hữu nào, trú xứ nào, Như Lai đời trước làm người, từ bỏ sát sanh, chế ngự sát sanh, bỏ trượng, bỏ kiếm, biết tầm quý, có lòng từ, sống thương xót đến hạnh phúc của tất cả chúng sanh và loài hữu tình. Với tác động, chất chứa, tích tụ và tăng thịnh của nghiệp ấy, sau khi thân hoại mạng chung, được sanh thiện thú, thiên giới, cõi đời này... Vị ấy từ trần từ chỗ kia, sanh đến chỗ này, được ba tướng đại trượng phu này: Gót chân thon dài, ngón tay, ngón chân dài và tay chân mềm mại.

Vị ấy đầy đủ ba tướng này, nếu sống tại gia, sẽ thành vị Chuyển Luân Thánh Vương... Làm vua được những gì? Thọ mạng lâu dài, được sống lâu năm, thọ mạng được hộ trì lâu dài, không một người nào dưới hình thức kẻ thù hay kẻ nghịch có thể hại mạng sống của vị ấy. Làm vua được lợi như vậy... Làm Phật được những gì? Thọ mạng lâu dài, được sống lâu năm, thọ mạng được hộ trì lâu dài, không một kẻ thù, kẻ nghịch nào có thể hại được mạng sống của vị ấy, dù dưới hình thức Sa-môn, Bà-la-môn, chư Thiên, Ma vương, Phạm thiên hay bất cứ ai trong đời. Làm Phật được như vậy!

Thế Tôn thuyết giảng như vậy.

207. Ở đây, lời nói này được nói lên:

Tự biết mình sợ hãi,
Sợ chết sợ tàn hại,
Ngài từ bỏ giết hại,
Hết mọi loài chúng sanh.
Nhờ sống hành thiện pháp,
Được sanh lên cõi trời,
Tự hưởng quả dị thực,
Do thiện báo đem lại.
Từ chỗ kia mạng chung,
Tái sanh lại chỗ này,
Được hưởng tại nơi đây,
Ba tướng của đại nhân:

Gót chân đầy và dài,
 Thân thẳng như Phạm thiên.
 Khả ái, hình vóc đẹp,
 Khéo cân xứng, khéo sanh,
 Các ngón tay, ngón chân,
 Điều mềm mại trẻ đẹp.
 Với ba tướng đại nhân,
 Sống lâu luôn luôn trẻ.
 Nếu sống tại gia đình,
 Thọ mạng sẽ lâu dài.
 Nếu sống đời xuất gia,
 Tuổi thọ được dài thêm,
 Như vậy tướng hảo này,
 Là tướng tuổi trường thọ.

208. Nay các Tỷ-kheo, trong bất kỳ đời trước nào, hiện hữu nào, trú xứ nào, Như Lai đời trước làm người, là vị bồ thí các món ăn loại cứng loại mềm, các loại nếm, loại liếm, loại uống, cao lương mỹ vị. Với tác động, chất chứa, tích tụ và tăng thịnh của nghiệp ấy, sau khi thân hoại mạng chung, được sanh thiện thú, thiên giới, cõi đời này... Vị ấy từ trần từ chỗ kia, sanh đến chỗ này, được tướng đại trượng phu này là bảy chỗ tròn đầy. Bảy chỗ tròn đầy là hai tay tròn đầy, hai chân tròn đầy, hai vai tròn đầy và thân hình tròn đầy.

Vị ấy đầy đủ tướng này, nếu sống tại gia, sẽ làm vị Chuyển Luân Thánh Vương... Làm vua được những gì? Được các món ăn loại cứng, loại mềm, các loại nếm, loại liếm, loại uống, cao lương mỹ vị. Làm vua được lợi như vậy... Làm Phật được những gì? Được các món ăn loại cứng, loại mềm, các loại nếm, loại uống, cao lương mỹ vị. Làm Phật được như vậy!

Thế Tôn thuyết giảng như vậy.

209. Ở đây, lời nói này được nói lên:

Bồ thí các món ăn,
 Thượng vị, hợp sở thích,
 Loại cứng và loại mềm,
 Loại liếm cả loại nếm.
 Nhờ hành thiện tốt đẹp,
 Sống lâu thiên hỷ lạc.
 Được sanh tại chỗ này,
 Với bảy chỗ tròn đầy.
 Với tay chân mềm mại,
 Nhà chiêm tướng thiện xảo,
 Tuyên bố Ngài đầy đủ,
 Món ăn thật ngon lành,
 Loại cứng và loại mềm.

Không riêng gì tại gia,
Được món ngon như vậy,
Nếu sống hạnh xuất gia,
Cũng được món ngon ấy.
Món ăn thật thượng vị,
Loại cứng và loại mềm,
Chặt đứt các trói buộc,
Tất cả hàng cư sĩ.

210. Nay các Tỷ-kheo, trong bất kỳ đời trước nào, hiện hữu nào, trú xứ nào, Như Lai đời trước làm người, được đầy đủ bốn nhiếp pháp: Bố thí, ái ngữ, lợi hành, đồng sự. Với tác động, chất chứa, tích tụ và tăng thịnh của nghiệp ấy, sau khi thân hoại mạng chung, được sanh thiện thú, thiên giới, cõi đời này... Vị ấy từ trần từ chỗ kia, sanh đến chỗ này với hai tướng đại tượng phu: Tay chân mềm mại, và có lưới da giữa ngón tay, ngón chân.

Vị ấy đầy đủ hai tướng này, nếu sống tại gia, sẽ làm vị Chuyển Luân Thánh Vương... Làm vua được những gì? Được khéo thâm nhiếp các vị tùy tùng; được khéo thâm nhiếp các cư sĩ, Bà-la-môn, thị dân, thôn dân, tài chánh quan, vệ sĩ, thủ môn quan, các đại thần, các chư hầu, các hào phú, các vương tử. Làm vua được lợi như vậy... Làm Phật được những gì? Được khéo thâm nhiếp các vị tùy tùng, được khéo thâm nhiếp các vị Tỷ-kheo, Tỷ-kheo-ni, các nam cư sĩ, nữ cư sĩ, chư thiên, loài người, a-tu-la, long xà, càn-thát-bà. Làm Phật được như vậy!

Thế Tôn thuyết giảng như vậy.

211. Ở đây, lời nói này được nói lên:

Bố thí và lợi hành,
Ái ngữ và đồng sự,
Nhiếp phục nhiều tùy tùng.
Do hành thiện pháp này,
Nhờ công đức từ ái,
Được sanh lên cõi trời.
Tạ thế tại chỗ kia,
Tái sanh tại chỗ này,
Do hạnh ấy tay chân,
Mềm mại và có lưới.
Được sắc tướng đoan nghiêm,
Mỹ lệ và khả ái,
Dầu còn là niên thiếu,
Trẻ thơ măng sữa vậy,
Quần chúng chịu tùy thuận,
Nhiếp phục cõi đất này.
Luôn luôn dùng ái ngữ,
Cầu hạnh phúc quần sanh,

Như vậy sống thanh tịnh,
 Với công đức thù thắng.
 Nếu Ngài sống từ bỏ,
 Mọi dục lạc tài sản,
 Tuyên thuyết Vi diệu pháp,
 Vị Chiến Thắng Quân Sanh,
 Họ nghe tâm hoan hỷ,
 Vâng hành lời Ngài dạy.
 Họ sống thiện hành trì,
 Theo Chánh pháp, tùy pháp.

212. Nay các Tỷ-kheo, trong bất cứ đời trước nào, hiện hữu nào, trú xứ nào, Như Lai đời trước làm người, là một vị nói lời liên hệ lợi ích cho chúng sanh, liên hệ đến pháp, giải thích cho đại chúng, đem lại hạnh phúc, an lạc cho chúng sanh, tán dương chánh hạnh. Với tác động, chất chứa, tích tụ và tăng thịnh của nghiệp ấy... Vị ấy từ trần từ chỗ kia và tái sanh ở đây với hai tướng đại trượng phu: Mắt cá tròn như con sò và lông mọc xoay tròn thẳng lên.

Vị ấy đầy đủ với những tướng như vậy, nếu sống tại gia, sẽ thành vị Chuyển Luân Thánh Vương... Làm vua được những gì? Tài vật dục lạc đều tối thắng, tối ưu, tối hảo, cao tột, đệ nhất. Làm vua được lợi như vậy... Làm Phật được những gì? Vị ấy trở thành bậc Tối Thắng, Tối Ưu, Tối Hảo, Cao Tột, Đệ Nhất cho toàn thể chúng sanh. Làm Phật được như vậy!

Thế Tôn thuyết giảng như vậy.

213. Ở đây, lời nói này được nói lên:

Thuở xưa lời Ngài nói,
 Thuyết giảng cho đại chúng,
 Liên hệ đến mục đích,
 Liên hệ đến Chánh pháp.
 Ngài là người đem lại,
 Hạnh phúc cho chúng sanh,
 Không xan lẫn hối tiếc,
 Lễ đàn pháp và chơn.
 Nhờ hành trì thiện nghiệp,
 Sống hoan hỷ cõi lành.
 Tái sanh tại nơi đây,
 Ngài được hai hảo tướng,
 Hưởng hạnh phúc tối thượng.
 Lông mọc xoay thẳng lên,
 Mắt cá tròn khéo gọn,
 Dưới có thịt, có da,
 Trên hình dáng đẹp đẽ.

Nếu Ngài sống tại gia,
Tài dục đều tôi thượng,
Không ai thắng hơn Ngài,
Chinh phục Diêm-phù-đề.
Nếu hạnh Ngài xuất gia,
Tinh tấn hơn mọi người,
Ngài là bậc Tôi Thắng,
Trong tất cả chúng sanh.
Do vậy không tìm được,
Kẻ tôi thắng hơn Ngài.
Ngài sống và ngự trị,
Cùng khắp mọi thế giới.

214. Nay các Tỷ-kheo, trong bất cứ đời trước nào, hiện hữu nào, trú xứ nào, Như Lai đời trước làm người, siêng năng học hỏi, nghề nghiệp, mọi kỹ thuật, học thuật, oai nghi hay hành động: “Làm thế nào để tôi mau học được, làm thế nào để tôi mau biết, khỏi phải mệt nhọc lâu ngày?” Với tác động, chất chứa, tích tụ và tăng thịnh của nghiệp ấy... Vị ấy từ trần từ chỗ kia và tái sanh ở đây, với tướng đại trượng phu, có ông chân giống như con dê rừng.

Vị ấy đầy đủ với tướng này, nếu sống tại gia, sẽ thành vị Chuyển Luân Thánh Vương... Làm vua được những gì? Tất cả sự vật xứng đáng nhà vua, binh tướng nhà vua, tài sản nhà vua, sở hữu nhà vua, vị ấy đều có được một cách mau chóng. Làm vua được lợi như vậy... Làm Phật được những gì? Tất cả sự vật gì xứng đáng vị Sa-môn, đồ chúng Sa-môn, tài sản Sa-môn, sở hữu Sa-môn, vị ấy đều có được một cách mau chóng. Làm Phật được như vậy!

Thế Tôn thuyết giảng như vậy.

215. Ở đây, lời nói này được nói lên:

Trong các nghề, kỹ thuật,
Trong cử chỉ, hành động,
Ngài muốn làm thế nào,
Để học biết mau chóng.
Không ai bị thương hại,
Học mau, không mệt mỏi,
Do hành thiện nghiệp này,
Được quả phước mạnh lành,
Được ông chân tốt đẹp.
Cân đối xoay nhẹ nhàng,
Trên da trơn mềm mại,
Lông xoay tròn mọc lên,
Người như vậy được gọi,
Người có chân dê rừng.

Tướng này, người ta đồn,
 Khiến đạt thành mau chóng.
 Nếu theo đời tại gia,
 Không xuất gia, mau biết.
 Nếu xuất gia ly dục,
 Sống thiếu dục sáng suốt,
 Mọi sự vật hợp pháp,
 Ngài tuân tự chứng đắc,
 Sống tinh tấn cao thượng,
 Quả chứng thật mau chóng.

216. Nay các Tỷ-kheo, trong bất cứ đời trước nào, hiện hữu nào, trú xứ nào, Như Lai đời trước làm người, đi đến các vị Sa-môn hay Bà-la-môn; sau khi đến, liền hỏi: “Bạch Tôn giả, thế nào là thiện? Thế nào là bất thiện? Thế nào là có tội? Thế nào là không có tội? Điều nào nên làm? Điều nào không nên làm? Điều nào làm sẽ đưa đến cho ta bất hạnh và đau khổ lâu dài? Điều nào nếu làm sẽ đưa đến cho ta hạnh phúc và an lạc lâu dài?” Với tác động, chất chứa, tích tụ, tăng thịnh của nghiệp này... Vị ấy từ trần từ chỗ kia được tái sinh lại đây với tướng đại trượng phu này là da của vị ấy trơn mịn khiến bụi bặm không thể bám dính vào thân.

Vị ấy đầy đủ với tướng này, nếu sống tại gia, sẽ làm vị Chuyển Luân Thánh Vương... Làm vua được những gì? Đại trí tuệ, không có ai bằng vị ấy về trí tuệ hay không ai hơn vị ấy về tài sản thế tục. Làm vua được lợi như vậy... Làm Phật được những gì? Được đại trí tuệ, quảng trí tuệ, hỷ tâm trí tuệ, mãn tiệp trí tuệ, thông nhuệ trí tuệ, yểm ly trí tuệ, không có ai bằng vị ấy về trí tuệ hay không có chúng sanh nào hơn vị ấy. Làm Phật được như vậy!

Thế Tôn thuyết giảng như vậy.

217. Ở đây, lời nói này được nói lên:

Trong những ngày quá khứ,
 Ngài tha thiết muốn biết,
 Ngài tha thiết muốn hỏi,
 Yết kiến vị xuất gia,
 Khéo nghe và học hỏi.
 Chính nhờ hạnh nghiệp ấy,
 Ngài chứng được trí tuệ.
 Và sanh vào loài người,
 Ngài được da mịn màng.
 Các vị chiêm tướng gia,
 Hội họp và tuyên bố,
 Vị này biết và thấy,
 Mọi ý nghĩa tế nhị.

Nếu hạnh không xuất gia,
Sống hành trì như vậy,
Ngài là vị Chuyển Luân,
Ngự trị cõi đất này.
Những vị nắm được nghĩa,
Không ai hơn bằng Ngài.
Nếu xuất gia ly dục,
Sống thoát tục sáng suốt,
Chúng được đạo Bồ-đề,
Tuệ tối hảo vô thượng.

218. Nay các Tỷ-kheo, trong bất cứ đời trước nào, hiện hữu nào, trú xứ nào, Như Lai đời trước làm người, không sân hận, hoàn toàn không ảo não, dầu có bị nói nhiều cũng không tức tối, không phẫn nộ, không hiềm khích, không mất bình tĩnh, không biểu lộ phẫn nộ, không sân hận phiền muộn. Trái lại, vị ấy bố thí các đồ che đắp, mang mặc mềm mại, nhẹ nhàng: Vải quỳên mềm mại, vải bông mềm mại, vải lụa mềm mại, vải len mềm mại. Với tác động... Vị ấy từ trần từ chỗ kia, thác sanh tại chỗ này, được tướng đại trượng phu này là sắc hoàng kim, da màu đồng, sáng bóng.

Vị ấy đầy đủ với tướng này, nếu sống tại gia, sẽ thành vị Chuyển Luân Thánh Vương... Làm vua được những gì? Được các đồ che đắp, mang mặc mềm mại, nhẹ nhàng: Vải quỳên mềm mại, vải bông mềm mại, vải lụa mềm mại, vải len mềm mại... Làm Phật được những gì? Được các đồ che đắp, mang mặc mềm mại, nhẹ nhàng: Vải quỳên mềm mại, vải bông mềm mại, vải lụa mềm mại, vải len mềm mại. Làm Phật được như vậy!

Thế Tôn thuyết giảng như vậy.

219. Ở đây, lời nói này được nói lên:

Cương quyết không sân hận,
Ngài sẵn sàng bố thí,
Các loại vải mềm mại,
Các đồ đắp mềm mại.
Trong những đời sống trước,
Ngài cương quyết phân phát,
Như thân mưa tung vải,
Mưa móc trên đất liền.
Nhờ hạnh nghiệp như vậy,
Từ trần tại chỗ kia,
Được sanh lên cõi trời,
Hưởng quả báo thiện hạnh.
Tận hưởng thiện báo xong,
Ngài sanh tại nơi đây,

Với thân màu hoàng kim,
 Sáng chói như vàng ròng,
 Mỹ lệ hùng tráng hơn,
 Chẳng khác gì Đế-thích.
 Nếu không muốn xuất gia,
 Ngài trị vì đất này,
 Nhờ sức mạnh quá khứ,
 Ngài được thật đầy đủ,
 Đồ che đắp mang mặc,
 Mềm mại và mịn đẹp.
 Nếu Ngài sống đời sống,
 Xuất gia, không gia đình,
 Được bộ y, tám choàng
 Có chất lượng tốt nhất,
 Kiên trì Ngài tận hưởng,
 Quả báo nghiệp quá khứ,
 Những điều Ngài đã làm,
 Không bao giờ vô hiệu.

220. Nay các Tỷ-kheo, trong bất cứ đời trước nào, hiện hữu nào, trú xứ nào, Như Lai đời trước làm người, làm cho sum họp lại những bà con, bạn bè thân tín không gặp nhau lâu ngày, bị xa cách lâu ngày; làm cho sum họp lại mẹ với con, con với mẹ; làm cho sum họp lại cha với con, con với cha; làm cho sum họp lại giữa anh em với nhau; làm cho sum họp lại giữa anh và chị, giữa chị và em; làm cho hòa hợp lại, sống vui vẻ với nhau. Với tác động... Vị ấy từ trần tại chỗ kia, thác sanh tại chỗ này với tướng đại trượng phu này là tướng mã âm tàng.

Vị ấy đầy đủ tướng này, nếu sống tại gia, sẽ thành vị Chuyển Luân Thánh Vương... Làm vua được những gì? Được nhiều con, hơn một ngàn người con đều là bậc anh hùng, thân thể đồng kiên, nhiếp phục địch quân. Làm vua, vị ấy được như vậy... Làm Phật được những gì? Được nhiều con, sẽ có hàng ngàn người con [xuất gia và tại gia] đều là bậc anh hùng, các bậc đồng kiên, nhiếp phục các địch quân. Làm Phật được như vậy!

Thế Tôn thuyết giảng như vậy.

221. Ở đây, lời nói này được nói lên:

Thuở xưa, trong quá khứ,
 Trong nhiều đời tiền thân,
 Ngài khiến cho sum họp,
 Bà con, bạn, thân tín,
 Đã không gặp lâu ngày,
 Đã phiêu bạt lâu ngày,

Ngài khiến họ hòa hợp,
Sống hoan hỷ với nhau.
Hạnh này Ngài sanh thiên,
Hưởng hạnh phúc hỷ lạc.
Chết kia, sanh chỗ này,
Ngài được mã âm tàng.
Ngài có rất nhiều con,
Hơn đến số ngàn vị,
Là những bậc anh hùng,
Đồng kiện, nhiếp địch quân,
Đón chào, lời hiếu kính,
Khiến tại gia hoan hỷ.
Nếu xuất gia tu đạo,
Uy lực thắng hơn nhiều,
Số con có nhiều hơn,
Biết vâng lời chỉ giáo,
Dầu tại gia, xuất gia,
Hảo tướng thật rõ ràng.

Tụng phẩm II

222. Nay các Tỷ-kheo, trong bất cứ đời trước nào, hiện hữu nào, trú xứ nào, Như Lai đời trước làm người, quán sát và hiểu biết rõ ràng toàn thể đại chúng, biết mình, biết người, biết sự sai biệt giữa mọi người: “Người này xứng đáng như thế này, người kia xứng đáng như thế này”, và vị ấy hành động tùy theo sự sai biệt giữa mọi người ấy. Với tác động... Vị ấy từ trần từ chỗ kia, tái sanh tại đây với hai tướng đại trượng phu: Thân hình cân đối như cây Nigrodha và đứng thẳng không cong lưng, vị ấy có thể sờ và thoa đầu gối với hai lòng bàn tay.

Vị ấy đầy đủ những tướng như vậy, nếu sống tại gia, sẽ thành vị Chuyển Luân Thánh Vương... Làm vua được những gì? Làm vị triệu phú, đại triệu phú, với kho tàng đầy vàng bạc, đầy tài vật, đầy tiền lúa, kho tàng tràn đầy. Làm vua được lợi như vậy... Làm Phật được những gì? Làm vị triệu phú, đại triệu phú. Tài vật của vị ấy là tín tài, giới tài, tâm tài, quý tài, đa văn tài, thí tài, trí tuệ tài. Làm Phật được như vậy!

Thế Tôn thuyết giảng như vậy.

223. Ở đây, lời nói này được nói lên:

Cân nhắc, tìm, suy tư,
Ngài quán sát đại chúng,
Ở chỗ này, chỗ kia,
Người này xứng thế này,
Hành động Ngài tương xứng,

Sự sai biệt loài người.
 Đứng thẳng không cong lưng,
 Hai tay sờ đầu gối,
 Thân như cây tròn cao,
 Là thiện báo đặc biệt.
 Bạc thiện xảo về tướng,
 Đều tuyên bố như sau:
 Đứa trẻ được tất cả,
 Những gì xứng cư sĩ,
 Là cư sĩ, Ngài được,
 Mọi dục lạc tài sản,
 Phong phú và thích hợp,
 Với vua cõi đất này.
 Nếu phát tâm từ bỏ,
 Mọi dục lạc tài sản,
 Ngài sẽ được tài vật,
 Vô thượng và tối thiện.

224. Nay các Tỷ-kheo, trong bất cứ đời trước nào, hiện hữu nào, trú xứ nào, Như Lai đời trước làm người, tha thiết với sự lợi ích của đại chúng, tha thiết với hạnh phúc, tha thiết với sự thoải mái, tha thiết với sự an tịnh của đại chúng: “Làm thế nào cho họ tăng trưởng lòng tin, tăng trưởng giới, tăng trưởng đa văn, tăng trưởng bố thí, tăng trưởng pháp, tăng trưởng trí tuệ, tăng trưởng tài vật và lúa gạo, tăng trưởng đất ruộng, tăng trưởng các loài hai chân và bốn chân, tăng trưởng vợ con, tăng trưởng đầy tớ và lao công, tăng trưởng bà con, tăng trưởng bạn bè, tăng trưởng quyến thuộc.” Với tác động, chất chứa, tích tụ và tăng thịnh của nghiệp ấy, sau khi thân hoại mạng chung, được sanh thiện thú, thiên giới, cõi đời này. Vị ấy tạ thế từ chỗ kia, sanh tại chỗ này, được ba tướng đại trượng phu: Nửa thân trên như thân con sư tử, hai vai không có lõm khuyết xuống, và thân hình tròn đều.

Vị ấy với những tướng như thế này, nếu sống tại gia, sẽ thành vị Chuyển Luân Thánh Vương... Làm vua được những gì? Vị ấy không bị thất bại và mất mát. Vị ấy không mất tài sản lúa gạo, ruộng đất, các loài hai chân, bốn chân, vợ con, đầy tớ, lao công, bạn bè, quyến thuộc. Vị ấy thành tựu tất cả, không thất bại một điều gì... Làm Phật được những gì? Vị ấy không bị thất bại và mất mát. Vị ấy không mất tín, giới, văn, thí xả và tuệ. Vị ấy thành tựu tất cả, không bị thất bại một điều gì. Làm Phật được như vậy!

Thế Tôn thuyết giảng như vậy.

225. Ở đây, lời nói này được nói lên:

Tín, giới, văn, trí tuệ,
 Thí pháp, nhiều thiện sự.

Tài sản, lúa, ruộng đất,
Vợ con, loài bốn chân,
Quyến thuộc, bạn, bà con,
Lực, sắc và hạnh phúc,
Ngài ao ước mong cầu,
Không một ai tổn hại.
Thân trên như sư tử,
Vai vuông tròn đều đặn,
Nhờ hạnh xưa tích tạo
Được tướng không hư mất.
Tại gia được tăng trưởng,
Gạo, tài sản, vợ con,
Cùng với loài bốn chân.
Xuất gia không vật gì,
Chứng Bồ-đề Vô thượng,
Không bao giờ tiêu diệt.

226. Nay các Tỷ-kheo, trong bất cứ đời trước nào, hiện hữu nào, trú xứ nào, Như Lai đời trước làm người, không làm điều gì hại đến các loài hữu tình hoặc bằng tay, bằng đá, bằng gậy, hay bằng đao. Với tác động, chất chứa, tích tụ và tăng thịnh của nghiệp ấy, sau khi thân hoại mạng chung, được sanh lên thiện thú, thiên giới, cõi đời này. Vị ấy tạ thế từ chỗ kia, sanh tại chỗ này, được tướng đại trượng phu này là cảm vị hết sức nhạy bén, khi vật gì chạm đầu ngọn lưỡi, những cảm giác được khởi lên tại cổ họng và truyền đi khắp thân thể.

Vị ấy đầy đủ với tướng này, nếu sống tại gia, sẽ thành vị Chuyển Luân Thánh Vương... Làm vua được những gì? Ít bệnh, ít nã, tiêu hóa tốt đẹp, nhiệt độ thẳng bằng, không lạnh quá, không nóng quá. Làm vua được lợi như vậy... Làm Phật được những gì? Ít bệnh, ít nã, tiêu hóa tốt đẹp, nhiệt độ thẳng bằng, không lạnh quá, không nóng quá, trung bình, có thể kham nhẫn, siêng năng. Làm Phật được như vậy!

Thế Tôn thuyết giảng như vậy.

227. Ở đây, lời này được nói lên:

Ngài không hại một ai,
Với tay, gậy, đá, gươm,
Không trói, không dọa nạt,
Không sát sanh, hại mạng,
Do vậy Ngài sanh thiên,
Hưởng quả báo an lạc.
Tái sanh tại nơi đây,
Cảm vị rất nhạy bén,
Cổ họng khéo an trú,

Thượng vị nhảy truyền đi.
 Thiện xảo chiêm tướng gia,
 Tuyên bố về Ngài rằng:
 Người này sẽ được hưởng,
 Nhiều hạnh phúc an lạc,
 Dầu tại gia, xuất gia,
 Hảo tướng thật rõ ràng.

228. Nay các Tỷ-kheo... Như Lai lúc xưa làm người, có thói quen không ngó liếc, không ngó xiên, không ngó trộm, với tâm chánh trực, mở rộng, cao thượng, nhìn đại chúng với tâm từ bi. Với tác động, chất chứa, tích tụ, tăng thịnh của nghiệp ấy, sau khi thân hoại mạng chung, được sanh lên thiện thú, thiên giới, cõi đời này. Sau khi tạ thế từ chỗ kia, vị ấy sanh lại tại chỗ này với hai tướng đại trượng phu: Cặp mắt hết sức xanh và lông mi như con bò cái.

Vị ấy đầy đủ với những tướng này, nếu sống tại gia, sẽ thành vị Chuyển Luân Thánh Vương... Làm vua được những gì? Đại chúng ưa nhìn vị ấy. Các cư sĩ, Bà-la-môn, thị dân, thôn dân, tài chánh quan, vệ sĩ, các thủ môn quan, các đại thần, chư hầu, phú gia, vương tử đều hoan nghênh, thương kính vị ấy. Làm vua được lợi như vậy... Làm Phật được những gì? Đại chúng ưa nhìn vị ấy. Các Tỷ-kheo, Tỷ-kheo-ni, nam cư sĩ, nữ cư sĩ, chư thiên, loài người, a-tu-la, long xà, càn-thát-bà hoan nghênh và thương kính vị ấy. Làm Phật được như vậy!

Thế Tôn thuyết giảng như vậy.

229. Ở đây, lời nói này được nói lên:

Không ngó liếc, ngó xiên,
 Và cũng không ngó trộm,
 Chỉ với tâm chánh trực,
 Rộng mở và cao thượng,
 Ngài nhìn khắp đại chúng,
 Với từ tâm của Ngài.
 Ở đây Ngài tận hưởng,
 Quả an lạc cõi thiện,
 Ở đây lông mi Ngài,
 Như mi con bò cái,
 Cặp mắt hết sức xanh,
 Đẹp để thật ưa nhìn.
 Chiêm tướng gia lão luyện,
 Tinh thông về hảo tướng,
 Ngài thành bậc Thiện Nhân.
 Với cặp mắt tinh tế,
 Được mọi người hoan nghênh,
 Ưa thích ngắm nhìn Ngài.

Cư sĩ ưa nhìn Ngài,
Được mọi người kính yêu.
Tại gia hay Sa-môn,
Ngài được người kính mến,
Như người đã cứu chữa,
Khổ sâu cho đại chúng.

230. Nay các Tỷ-kheo... Như Lai lúc xưa làm người, là vị lãnh đạo đại chúng về các thiện pháp, là vị tiên phong đại chúng về thiện hành thuộc thân, khẩu, ý, phân phát bố thí, thủ hộ giới luật, tham dự các lễ Bố-tát, hiếu kính cha mẹ, lễ kính Sa-môn, lễ kính Bà-la-môn, cung kính bậc trưởng thượng trong gia đình và về các pháp tối thượng khác. Với sự tác động, chất chứa, tích tụ, tăng thịnh của nghiệp ấy, sau khi thân hoại mạng chung, được sanh lên thiện thú, thiên giới, cõi đời này... Vị ấy sau khi tạ thế từ chỗ kia, sanh tại chỗ này với tướng đại trạng phú là có nhục kế trên đầu.

Vị ấy đầy đủ với tướng này, nếu sống tại gia, sẽ thành vị Chuyển Luân Thánh Vương... Làm vua được những gì? Vị ấy được sự trung thành của đại chúng. Các cư sĩ, Bà-la-môn, thị dân, thôn dân, các tài chánh quan, vệ sĩ, thủ môn quan, đại thân, phó vương, phú gia, các vương tử. Làm vua được lợi như vậy... Làm Phật được những gì? Vị ấy được sự trung thành của đại chúng. Các vị Tỷ-kheo, Tỷ-kheo-ni, nam cư sĩ, nữ cư sĩ, chư thiên, loài người, các hàng a-tu-la, các loài long xà, càn-thát-bà. Làm Phật được như vậy!

Thế Tôn thuyết giảng như vậy.

231. Ở đây, lời nói này được nói lên:

Lãnh đạo các chánh hạnh,
Hoan hỷ trong pháp lành,
Được đại chúng trung thành,
Hưởng công đức chư thiên.
Hưởng xong các thiện quả,
Sanh đây được nhục kế.
Chiêm tướng gia thiện xảo,
Đồng tuyên bố về Ngài:
Ngài lãnh đạo đại chúng,
Được tiền của hiến dâng,
Quá khứ, nay cũng vậy,
Mọi người phục vụ Ngài.
Nếu là Sát-đế-ly,
Ngài trị vì quốc độ,
Được đa số quần chúng,
Thành tâm phục vụ Ngài.
Nếu Ngài sống xuất gia,

Thời vị Thượng Nhân này,
 Tinh thông và thiện xảo,
 Đối với các thiện pháp,
 Được quần chúng trung thành,
 Được mọi người phục vụ,
 Vì đã quá hoan hỷ,
 Công đức dạy của Ngài.

232. Nay các Tỷ-kheo... Như Lai lúc xưa làm người, từ bỏ nói láo, tránh xa nói láo, nói lời chơn thật, y chỉ chơn thật, chắc chắn, đáng tin cậy, không thất hứa một ai. Với tác động, chất chứa, tích tụ, tăng thịnh của nghiệp ấy... Vị ấy sau khi tạ thế từ chỗ kia, sanh lại tại chỗ này với hai tướng đại trượng phu: Mỗi lỗ chân lông là mỗi một sợi lông mọc lên và giữa hai lông mày có tướng bạch hào sanh, màu trắng, mềm mại giống như bông.

Vị ấy đầy đủ những tướng này, nếu sống tại gia, sẽ thành vị Chuyển Luân Thánh Vương... Làm vua được những gì? Đại chúng tuân theo ý muốn của vị ấy. Các cư sĩ, Bà-la-môn, thị dân, thôn dân, các tài chánh quan, các vệ sĩ, thủ môn quan, đại thần, phó vương, phú gia, vương tử đều tuân theo ý muốn của vị ấy. Làm vua được lợi như vậy... Làm Phật được những gì? Đại chúng đều tuân theo ý muốn của vị ấy. Các vị Tỷ-kheo, Tỷ-kheo-ni, nam cư sĩ, nữ cư sĩ, thiên, nhân, a-tu-la, long xà, càn-thát-bà tuân theo ý muốn của vị ấy. Làm Phật được như vậy!

Thế Tôn thuyết giảng như vậy.

233. Ở đây, lời này được nói lên:

Trong những đời quá khứ,
 Ngài giữ hạnh chơn thật,
 Không nói lời hai lưỡi,
 Tránh lời nói hư vọng.
 Đối với tất cả chúng,
 Không bội ước một ai,
 Ngài sống trong hoan hỷ,
 Chơn chánh và như thật.
 Ngài có tướng bạch hào,
 Mọc giữa hai chân mày,
 Trắng, sáng và mịn màng,
 Như bông Đâu-la-miên.
 Các lông của Ngài mọc,
 Không hai lông một chỗ.
 Khi nhiều vị chiêm tướng,
 Hội họp chung với nhau,
 Những vị tinh thông này,

Đồng tuyên bố về Ngài:
Với hảo tướng bạch hào,
Và các lông khéo mọc,
Nên Ngài được mọi người,
Vâng theo ý muốn Ngài.
Là cư sĩ, đại chúng,
Tuân theo ý muốn Ngài,
Vì hành động quá khứ,
Quá rõ ràng cao thượng.
Bỏ tất cả, xuất gia,
Ngài được cả đại chúng,
Tuân theo bậc Giác Ngộ,
Tối Vô Thượng, Tịch Tĩnh.

234. Nay các Tỷ-kheo... Như Lai đời trước làm người, từ bỏ nói hai lưỡi, tránh xa nói hai lưỡi, nghe điều gì chỗ này không đi nói chỗ kia để sanh chia rẽ ở những người này, nghe điều gì ở chỗ kia không đi nói với những người này để sanh chia rẽ ở những người kia. Vị ấy sống hòa hợp những kẻ ly gián, tăng trưởng những kẻ hòa hợp, hoan hỷ trong hòa hợp, nói lời đưa đến hòa hợp. Do tác động, chất chứa, tích tụ, tăng thịnh của nghiệp ấy, sau khi thân hoại mạng chung, được sanh lên thiện thú, thiên giới, cõi đời này... Vị ấy sau khi tạ thế từ chỗ kia, sanh lại tại chỗ này với hai tướng đại trượng phu: Có bốn mươi răng, và giữa răng không có kẽ hở.

Vị ấy đầy đủ các tướng này, nếu sống tại gia, sẽ thành vị Chuyển Luân Thánh Vương... Làm vua được những gì? Chúng tùy tùng của vị ấy không có chia rẽ. Các vị cư sĩ, Bà-la-môn, thị dân, thôn dân, tài chánh quan, vệ sĩ, thủ môn quan, các đại thần, phó vương, phú gia, các vương tử đều không chia rẽ. Làm vua được lợi như vậy... Làm Phật được những gì? Các người tùy tùng không có chia rẽ. Các vị Tỷ-kheo, Tỷ-kheo-ni, nam cư sĩ, nữ cư sĩ, chư thiên, loài người, các vị a-tu-la, các long xà, các càn-thát-bà đều không chia rẽ. Làm Phật được như vậy!

Thế Tôn thuyết giảng như vậy.

235. Ở đây, lời nói này được nói lên:

Không nói lời hai lưỡi,
Khiến chia rẽ hòa hợp,
Khiến phát sanh đấu tranh,
Khiến tăng trưởng chia rẽ.
Không nói lời vô lý,
Làm tranh luận tăng trưởng,
Lời nói sinh chia rẽ,
Giữa những người hòa hợp.

Ngài chỉ nói những lời,
 Tặng hòa ái lâu ngày,
 Lời phát sanh liên kết,
 Giữa những người chia rẽ.
 Những lời có khả năng,
 Trừ tranh chấp mọi người,
 Ngài hoan hỷ thoả mái,
 Trong đoàn kết hòa hợp.
 Do nghiệp báo dị thực,
 Được sanh vào thiện thú,
 Ngài hoan hỷ thọ hưởng,
 Phước báo ở cõi ấy.
 Ở đây, răng của Ngài,
 Đều đặn, không kể hở,
 Có bốn mươi tất cả,
 Mọc trong miệng khéo bày.
 Nếu sanh Sát-đế-ly,
 Ngài trị vì quốc độ,
 Dân chúng Ngài trị vì,
 Không bị gây chia rẽ.
 Sống làm bậc Sa-môn,
 Thanh tịnh không cầu ướ,
 Dân chúng tháp tùng Ngài,
 Kỷ cương, không dao động.

236. Nay các Tỷ-kheo... Như Lai trong đời trước làm người, từ bỏ nói lời độc ác, tránh nói lời độc ác, nói những lời không lỗi lầm, đẹp tai, dễ thương, thông cảm đến tâm, tao nhã, đẹp lòng nhiều người, vui lòng nhiều người. Vị ấy nói những lời như vậy. Với tác động, chất chứa, tích tụ, tăng thịnh của nghiệp ấy, sau khi thân hoại mạng chung, được sanh lên thiện thú, thiên giới, cõi đời này... Sau khi tạ thế từ chỗ kia, sanh lại tại chỗ này, vị ấy được hai tướng đại trượng phu: Lưỡi dài và giọng nói Phạm âm trong trẻo, dịu ngọt như tiếng chim Karavīka (Ca-lăng-tần-già).

Vị ấy đầy đủ các tướng ấy, nếu sống tại gia, sẽ làm vị Chuyển Luân Thánh Vương... Làm vua được những gì? Lời nói được chấp nhận. Các vị cư sĩ, Bà-la-môn, thị dân, thôn dân, tài chánh quan, vệ sĩ, thủ môn quan, đại thần, phó vương, phú gia, các vương tử đều chấp nhận lời nói của vị ấy. Làm vua được lợi như vậy... Làm Phật được những gì? Lời nói của vị ấy được chấp nhận. Các vị Tỷ-kheo, Tỷ-kheo-ni, nam cư sĩ, nữ cư sĩ, chư thiên, loài người, a-tu-la, long xà, càn-thát-bà chấp nhận lời của vị ấy. Làm Phật được như vậy!

Thế Tôn thuyết giảng như vậy.

237. Ở đây, lời nói này được nói lên:

Không nói lời độc ác,
Gây tranh luận có hại,
Lời thô bạo cộc cằn,
Nỗ hại, hiếp đại chúng.
Ngài nói lời ngọt ngào,
Hòa dịu cùng thân ái,
Lời nói đẹp ý lòng,
Đi sâu vào nội tâm,
Lời nói khiến tai nghe,
Cảm thấy lòng an lạc.
Ngài thọ hưởng quả báo,
Do khẩu hành tốt đẹp,
Hưởng công đức quả báo,
Tại cảnh giới chư thiên.
Sau khi hưởng quả lành,
Do thiện hành đem lại,
Ngài tái sanh nơi đây,
Với Phạm âm thù thắng,
Được tướng lười tốt đẹp,
Vừa rộng lại vừa dài.
Lời nói Ngài phát ra,
Được mọi người chấp nhận.
Nếu làm vị cư sĩ,
Lời nói được thành công.
Nếu Ngài sống xuất gia,
Lời nói được chấp nhận,
Lời nói Ngài càng nhiều,
Càng nhiều người tin tưởng.

238. Nay các Tỷ-kheo, trong bất kỳ đời trước nào, hiện hữu nào, trú xứ nào, Như Lai đời trước làm người, từ bỏ lời nói phù phiếm, tránh xa lời nói phù phiếm, nói đúng thời, nói những lời chơn thật, nói những lời có ý nghĩa, nói những lời về Chánh pháp, nói những lời về Luật, nói những lời đáng được gìn giữ, những lời hợp thời, thuận lý, có mạch lạc, hệ thống, có ích lợi. Với tác động, chất chứa, tích tụ, tăng thịnh của nghiệp ấy, sau khi thân hoại mạng chung, được sanh lên thiện thú, thiên giới, cõi đời này... Vị ấy sau khi tạ thế từ chỗ kia, sanh lại tại chỗ này, được tướng đại trượng phu này là hàm như hàm con sư tử.

Vị ấy đầy đủ với tướng này, nếu sống tại gia, sẽ thành vị Chuyển Luân Thánh Vương... Làm vua được những gì? Vị ấy không bao giờ bị ai chinh phục, kẻ thù hay kẻ địch, thuộc loại người nào. Làm vua được lợi như vậy... Làm Phật

được những gì? Vị ấy không bị ai chinh phục bởi nội địch hay ngoại địch, nội oán hay ngoại oán, bởi tham, sân hay si, bởi vị Sa-môn, Bà-la-môn, chư Thiên, Ma vương, Phạm thiên hay bất cứ một ai ở đời. Làm Phật được như vậy!

Thế Tôn thuyết giảng như vậy.

239. Ở đây, lời nói này được nói lên:

Không nói lời phù phiếm,
 Ngu độn và dao động,
 Từ bỏ lời có hại,
 Chỉ nói lời có lợi,
 Những lời đem an lạc,
 Cho tất cả đại chúng.
 Làm vậy Ngài tạ thế,
 Được sanh lên thiên giới,
 Và hưởng thọ quả báo,
 Do thiện hạnh đem lại.
 Sau khi Ngài tạ thế,
 Được sanh lại nơi đây,
 Ngài được hàm tối thắng,
 Loại chúa muôn loài thú.
 Làm vua, thành Luân Vương,
 Chinh phục cả nhân loại,
 Thống lãnh khắp nhân gian.
 Có nhiều đại uy lực,
 Là Đế-thích ngự trị,
 Thành trì cõi chư thiên,
 Bạc Siêu Thắng Tối Thắng,
 Trên tất cả chư thiên.
 Nhiếp phục càn-thát-bà,
 A-tu-la, la-sát,
 Dạ-xoa và chư thiên,
 Không ai nhiếp thắng Ngài.
 Nếu sống có gia đình,
 Ngài sẽ là như vậy,
 Cùng khắp cả bốn phương,
 Bốn hướng và thượng hạ.

240. Nay các Tỷ-kheo, trong bất cứ đời trước nào, hiện hữu nào, trú xứ nào, Như Lai đời trước làm người, từ bỏ tà mạng, nuôi sống theo chánh mạng, tránh xa các sự gian lận bằng cân, tiền bạc, đo lường, hối lộ, gian trá, lừa đảo, quanh co, không làm tổn thương, sát hại, câu thúc, bức đoạt, trộm cắp, cướp phá. Với tác động, chất chứa, tích tụ, tăng thịnh của nghiệp ấy... Sau khi tạ thế

từ chỗ kia, sanh lại tại chỗ này, vị ấy được hai tướng đại trượng phu này là các răng đều đặn và sáng chói.

Vị ấy đầy đủ những tướng này, nếu sống tại gia, sẽ thành vị Chuyển Luân Thánh Vương, dùng Chánh pháp trị nước, là vị Pháp vương bình định bốn phương, đem lại an toàn cho quốc độ, đầy đủ bảy món báu. Bảy món báu trở thành vật sở hữu của vị ấy, tức là xe báu, voi báu, ngựa báu, ngọc báu, nữ báu, cư sĩ báu, và thứ bảy là tướng quân báu. Vị ấy có hơn một ngàn hoàng tử, những bậc anh hùng, thân thể đồng kiên, nhiếp phục địch quân. Vị ấy chinh phục quả đất này cho đến hải biên và trị nước với Chánh pháp, không dùng trượng, không dùng đao. Làm vua được những gì? Tùy tùng của vị ấy được tâm thanh tịnh. Các vị cư sĩ, Bà-la-môn, tài chánh quan, vệ sĩ, thủ môn quan, các đại thần, các phó vương, phú gia, các vương tử đều có tâm thanh tịnh. Làm vua được lợi như vậy.

Nếu vị ấy xuất gia, từ bỏ gia đình, vị ấy là vị A-la-hán Chánh Đẳng Giác, vén lui màn vô minh che đời. Làm Phật được những gì? Các tùy tùng của vị ấy được tâm thanh tịnh. Các vị Tỷ-kheo, Tỷ-kheo-ni, nam cư sĩ, nữ cư sĩ, chư thiên, loài người, các a-tu-la, các long xà, càn-thát-bà được tâm thanh tịnh. Làm Phật được như vậy!

Thế Tôn thuyết giảng như vậy.

241. Ở đây, lời nói này được nói lên:

Từ bỏ sống tà mạng,
Sống thanh tịnh đúng pháp,
Từ bỏ hạnh có hại,
Chỉ làm hạnh có lợi,
Các hạnh đem an lạc,
Cho tất cả chúng sanh.
Tái sanh, Ngài hưởng quả,
An lạc ở thiên giới,
Do vậy đời sống Ngài,
Hưởng hỷ lạc, hoan lạc,
Như vị chúa tối tôn,
Ở kinh thành chư thiên.
Từ đó xuống làm người,
Nhờ kết quả thiện hạnh,
Hàm răng Ngài đều đặn,
Trắng sạch và rất sáng.
Nhiều vị chiêm tướng giỏi,
Đến tụ họp tuyên bố:
Ngài thống lãnh loài người,
Được kính trọng tối thắng,
Các tùy tùng đồ chúng,
Là những vị thanh tịnh.

Răng đẹp đẽ, sạch sáng,
 Trắng bạch đều như chim,
 Làm vua, có quân chúng,
 Tùy tùng đều thanh tịnh,
 Trị vì mọi quốc độ.
 Quân chúng sẽ không bị,
 Áp bức bởi sức mạnh,
 Họ sống đời mong cầu,
 Hạnh phúc cho mọi người.
 Nếu Ngài sống xuất gia,
 Từ bỏ các ác pháp,
 Ái nhiễm được gột sạch,
 Vô minh được vén lên,
 Lo âu cùng mệt mỏi,
 Thấy đều được trừ diệt,
 Thấy đời này, đời sau.
 Nhiều cư sĩ xuất gia,
 Hành trì theo Ngài dạy,
 Từ bỏ đời bất tịnh,
 Lỗi lầm và độc ác.
 Tùy tùng đồ chúng Ngài,
 Đều là bậc Thanh tịnh,
 Trừ được mọi uế chướng,
 Tội quá cùng phiền não.

Thế Tôn thuyết giảng như vậy, các Tỷ-kheo hoan hỷ tín thọ lời dạy của Thế Tôn.

